

این متن از سایت دانشنامه حوزوی "ویکی فقه" اخذ شده است.
برای آشنایی و استفاده بیشتر به نشانی www.wikifeqh.ir مراجعه فرمایید.

شام

شام یا شامات یکی از مناطق و کشورهای است که به دست **مسلمانان فتح** شد و الان یکی از کشورهای اسلامی است.

فهرست مندرجات

- ۱ - محدوده شام
- ۲ - محل بحث از شام در فقه
- ۳ - قبله مردم شام
- ۴ - چگونگی فتح سرزمین شام
- ۵ - حکم زمینهای شام
- ۶ - پانویس
- ۷ - منبع

محدوده شام

شام نام سرزمینی که در گذشته، شامل **اردن**، **سوریه**، **لبنان** و **فلسطین** می شد.

محل بحث از شام در فقه

از شام به معنای نخست در باب **صلات** و **جهاد** سخن گفته اند.

قبله مردم شام

قبله کسانی که از **مکه** دورند، جهت **کعبه** است. بنابر این، مردم هر منطقه‌ای به سمت یکی از **ارکان کعبه** که در جهت آنان واقع شده، توجه می کنند. جهت قبله مردم شام، **رکن شامی** (رکن غربی) کعبه است.^[۱] فقها جهت دستیابی مردم شام به قبله نشانه‌هایی بیان کرده اند، از جمله: قرار دادن «**بنات النعش**»، هنگام غایب شدن (نهایت پایین آمدن آنها به سمت **مغرب**) در پشت گوش راست و قرار دادن **ستاره خَدی** هنگام طلوع (اوج ارتفاع آن) و هنگام **غروب** (پایین‌ترین وضعیت آن در **افق**) پشت شانه چپ.^[۲] [۳]

چگونگی فتح سرزمین شام

در چگونگی **فتح سرزمین شام** توسط **سپاهیان اسلام**، برخی گفته اند: **حَلَب**، **جَمی**، **جَمص** و **طرابلس** با صلح فتح شده اند؛ لیکن دمشق از يك سمت با **قهر** و غلبه و از سمتی دیگر با **صلح** فتح گردیده است؛ بدین گونه که مردم ناحیه ای از دمشق از فرمانده سپاه **اسلام** در آن ناحیه تقاضای صلح کردند و او پذیرفت و بدون **جنگ** وارد شهر شد؛ لیکن فرمانده ناحیه دیگر با غفلت از این امر، بدون صلح و با **قهر** وارد شهر گردید.

حکم زمینهای شام

آیا چنین سرزمینی **حکم زمین مفتوح** **عنه** را دارد یا حکم **زمین صلح** بر آن مترتب است؟ برخی که این مسئله را طرح کرده اند، دو احتمال داده اند: یکی **عدم** جریان احکام زمین مفتوح **عنه** بر این گونه زمین و دوم، **مبنا** و **ملاك** بودن تصمیم اتخاذی از سوی فرمانده سپاه اسلام، از صلح یا فتح با **قهر** و غلبه.^[۴] [۵]

پانویس

۱. ↑ شرائع الإسلام، محقق حلی، ج ۱، ص ۵۲.
۲. ↑ روض الجنان فی شرح الارشاد، شهید ثانی، ج ۲، ص ۷۵.
۳. ↑ جامع المقاصد، محقق کرکی، ج ۲، ص ۵۷.
۴. ↑ بلغة الفقیه، سید مجد بحرالعلوم، ج ۱، ص ۲۵۷-۲۵۸.
۵. ↑ کفایة الأحکام، محقق سبزواری، ج ۱، ص ۲۷۸.

